

Opleiding vasculaire specialisatie

P. van Mierlo-van den Broek, E. Schakel*

In januari 2015 hebben beide auteurs met goed gevolg de opleiding 'Vasculaire Specialisatie' afgerond. Wat houdt deze specialisatie precies in en waarom is dit een interessante opleiding voor professionals in de wondzorg? Daarover meer in dit artikel.

Achtergrond opleiding

Stichting Vasculair Onderwijs (1) verzorgt sinds een aantal jaren het curriculum 'Vasculaire Specialisatie'. Deze opleiding op HBO niveau duurt ruim vier maanden en werd afgelopen jaar voor de zesde keer gegeven. In september 2014 startte de opleiding op de mooie locatie 'Lommerrijk' in Rotterdam. Afgelopen jaar volgden veertien cursisten, welke uit het hele land afkomstig waren, de opleiding. De doelgroepen van de opleiding zijn onder andere verpleegkundig specialisten, physician assistants, vaatlaboranten, radiodiagnostisch laboranten en afdelingshoofden, maar op basis van vooropleiding, werkervaring en motivatie kunnen ook anderen worden toegelaten. De achtergrond van de cursisten bleek dan ook erg divers. Zo waren cursisten (naast de genoemde doelgroepen) onder andere ook werkzaam als manueel therapeut, verpleegkundige op een (vaat)chirurgische verpleegafdeling en dialyseafdeling of als doktersassistente op een polikliniek. Maar ook een paar wondconsulenten volgden de opleiding.

Doel opleiding

Het doel van de opleiding is het verwerven van kennis en inzicht in de vaatpathologie en inzicht in de behandelingsmogelijkheden. Om het certificaat te krijgen moet een schriftelijke eindtoets en een schrijfopdracht met minimaal een voldoende behaald worden. De opleiding (twintig modules) omvat de gehele vasculaire pathologie die wordt gedoceerd door 'experts in the field'. Deze experts zijn veelal arts: vaatchirurg, radioloog, internist of dermatoloog.

Opbouw opleiding

Vanaf de start moet flink gestudeerd worden. In de les over anatomie wordt letterlijk gestart bij het begin: embryologie! Wat gebeurt er precies na de bevruchting, welke fasen doorlopen de cellen, hoe splitsen, groeien en differentiëren ze zich. Hierdoor wordt duidelijk waarom bijvoorbeeld de linker aortaboog anders is dan de rechter aortaboog, terwijl in het begin alles symmetrisch aangelegd wordt! De tweede module (pathofysiologie) leidde tot veel gesteun en gekreun. In deze module komen namelijk heel veel wetten

uit de natuurkunde langs. Op deze wijze wordt wel duidelijk gemaakt welke factoren invloed uitoefenen op de bloedstroom en de vaatwand en waarom bijvoorbeeld stenoses (vernauwingen) en occlusies (verstoppingen) in bloedvaten kunnen ontstaan. De derde module gaat over de diverse diagnostische mogelijkheden op het vaatcentrum (duplex- en dopplersonderzoek) en de radiologie (CT, MRI en angiografie). Na een module over secundaire preventie en perioperatieve zorg komen allerlei verschillende vasculaire problematieken aan bod: diep veneuze trombose, lymfevaten, dilaterend vaatlijden (aneurysma's/verwijdingen), stenoserend vaatlijden, veneuze pathologie, dialyse/shuntchirurgie, darmischemie, carotopathologie, de diabetische voet en congenitale anomalieën.

Zoals eerder aangegeven wordt de opleiding afgesloten met een schriftelijke eindtoets en een schrijfopdracht. Met de eindtoets wordt in één keer de stof van de hele opleiding getoetst. De toets bestaat uit 85 tot 90 multiple-choice vragen waarvoor je tweeënehalf uur de tijd krijgt. De schrijfopdracht houdt in dat je een betoog schrijft over een zelfgekozen onderwerp dat betrekking heeft op

vasculaire pathologie. Je kiest een stelling rondom dit onderwerp en door het beschrijven van voor- en tegenargumenten (onderbouwd met literatuur) ga je je stelling bevestigen of verwerpen. De betogen die door de auteurs geschreven zijn, zijn op de volgende pagina's van WCS Nieuws geplaatst. Het betoog van Patricia zet de voor- en nadelen van de endoveneuze behandeling en de open procedure bij het uitschakelen van een aneurysma aorta abdominalis (AAA) op een rij. Het betoog van Esther gaat over transcutane zuurstofmeting bij diabetische patiënten met perifere vaatlijden.

Ook interessant voor wondconsulenten

Veel van de complexe wonden hebben als oorzaak een lymfatisch of vasculair (veneus en/of arterieel) probleem. De pathologie modules geven veel inzicht in deze problematiek: hoe ze ontstaan en op welke manier kunnen ze behandeld worden? Veel vragen worden dan ook beantwoord, zoals waarom ontstaat een (veneus) ulcus bij iemand met veneuze insufficiëntie? Wat zijn de behandelopties bij veneuze insufficiëntie? Waarom wil een wond niet genezen bij iemand met stenoserend arterieel vaatlijden? Waarom is het zo belangrijk te zwachtelen bij oedeem? Hoe zit het ook alweer met de invloed van diabetes op de bloedvaten? Waarom zijn infectiekenmerken bij de diabetische voet wonden niet aanwezig? Lymfoedeem: hoe ontstaat het en wat is de beste behandeling?

Door het volgen van deze opleiding krijg je veel meer kennis en inzicht hoe processen in het lichaam verlopen en waarom het één samenhangt of van invloed is op het ander. Deze opleiding is dan ook een goede aanvulling en verdieping na de wondopleiding!

Literatuur

1. Informatie over de opleiding Vasculaire Specialisatie zoals inhoud, leerdoelen, toelatingseisen en lesprogramma. <http://www.vaatopleiding.nl/?p=Opleidingen&l=NL>
Geraadpleegd op 19 februari 2015 10:15 uur.

**Patricia van Mierlo-van den Broek, M ANP, verpleegkundig specialist intensieve zorg bij somatische aandoeningen, vaatchirurgie Maasstad Ziekenhuis, Rotterdam, bestuurslid WCS en voorzitter WCS Commissie Chirurgische Wonden en Stoma*

Esther Schakel, WIS-consulent, Sint Franciscus Vlietland Groep Rotterdam, lid WCS Commissie Chirurgische Wonden en Stoma

Contact

patricia@wcs.nl en estherschakel@hotmail.com